

melser ind, men den højtærede Minister har gjort ganske det samme i de Paragraffer, som Landstinget nu har udstemt, idet han i en Lov om Butikkers Lukning om Aftenen har indsat Bestemmelse om, hvilken Hviletid Personalet skulde have om Søndagen, og vi har en Lærningelov, der, som jeg antydede før, har et saadant Indhold, at den kan komme paa tværs i dette Forhold. Det var disse underlig spredte Tilstande, hvori Lovgivningen paa disse Omraader befinder sig, der gjorde, at vi i Fjor i Udvalget havde det Besøg, det ærede Medlem fra Nyborg (Birch) nævnede, af grædende Kvinder, der kom, fordi de paa ingen Maade kunde undvære at have deres Frisørforretninger aabne om Søndagen, og de græd, fordi de hørte, at Udvalget kun havde at gøre med et Forslag til Lov om Butikkers Lukning om Aftenen og derfor ikke kunde hjælpe dem, hvad Søndagen angik. Nu har man gjort det alligevel. Allerrigtigst vilde det maa ske være, om man gik til en Revision af Næringsloven og en saadan samlet Kodifikation, at man paa lignende Maade som ved den tyske Gewerbe-Ordnung fik Regler for de forskellige Arter af Forhold, der hører under Næringsvirksomhed, baade Næringsudøvelse og Forholdet mellem Principal og Personale. Men i alt Fald for de Forhold, der her er berørte, vilde det være rimeligt at faa en saadan Lov, at en næringsdrivende ikke skal være nødt til, foruden i Helligdagsloven og Lærningeloven, at slaa efter i Loven om Butikkers Lukning om Aftenen for at se, naar han maa arbejde og holde Butikken aaben, og oven i Købet maa vente i disse Love at finde Bestemmelser, som slet ikke hører hjemme der, om Personalets Frihed og lignende Bestemmelser af social Natur. Jeg skulde tro, det vilde være naturligt at samle disse Bestemmelser paa den Maade, jeg her har antydet. Men jeg skal for øvrigt gentage, at hvis der er Udsigt til, at Lovforslaget kan gennemføres endnu i denne Samling, vil min Gruppe ikke lægge nogen Hindring i Vejen derfor, men være med til for sit Vedkommende at arbejde paa at tilvejebringe et Resultat.

Indenrigsministeren (Rode): Jeg hørte med nogen Forundring det ærede Medlem fra Nyborgs (Birch) Tale. Inden jeg fremsatte Lovforslaget, havde jeg læst Udvalgets Betænkning og den ærede Ordførers Udtalelser fra i Fjor, og jeg mente ved Fremsættelsen af Lovforslaget med de nye Bestemmelser i Landstinget at holde mig

til, hvad der var Stemning for i Folketingets Udvalg, idet jeg udtrykkelig gjorde opmærksom paa, at det var Bestemmelser, der ikke stod i noget saadan organisk Sammenhæng med hele Lukkeloven, at man ikke kunde tage dem ud og dog have en nyttig Lov tilbage. Med andre Ord, jeg stillede paa ingen Maade Sagen paa Spidsen. Jeg henholdt mig til, hvad man i Folketingets Udvalg principielt havde udtalt sig for, og jeg mente, at det var rigtigt, da jeg var Tilhænger af disse Principper, at prøve, hvorledes Landstinget stod overfor den Sag. Landstinget afviste imidlertid meget stærkt de nye Bestemmelser; samtidig forringede det Folketingets Forslag paa andre Omraader og gennemførte i det hele taget i Lovforslaget en saadan Opfattelse af hele dette Forhold, at Lovforslaget for mig blev meget lidet tiltalende. Det maa da undre mig her i Dag at høre den Mand, der i Fjor var Ordfører for hele Udvalget, og som den Gang erklærede, at han sluttede sig til de Principper, jeg har ført frem i Landstinget, nu erklære, at det er ham i højeste Grad ubehageligt — han brugte gentagne Gange denne Vending — at arbejde med et Lovforslag, der hviler paa dette Grundlag. Jeg maa jo finde mig i, hvad det ærede Medlem fra Nyborg siger om min Handlemaade; jeg ved blot — jeg har jo ikke siddet i Udvalget og har ikke kunnet vide, at det ærede Medlem ikke mente noget med, hvad han sagde i Betænkningen og her oppe fra Talerpladsen —, at jeg har troet, hvad det ærede Medlem sagde, og har holdt mig dertil, da jeg udarbejdede Lovforslaget.

De Bemærkninger, der fremsattes i Folketingsudvalgets Betænkning i Fjor, kan jeg tiltræde. Efter min Opfattelse gik der gennem det ærede Medlems Udtalelser i Aar, ligesom gennem mange Medlemmers Udtalelser oppe i Landstinget, den Tanke, at Frihed er noget, der kun vedrører en selv. Man skal have Lov til frit at røre sig, selv om man derigennem binder andre. Da man i Landstinget kasserede de Bestemmelser, jeg havde indsat, ud fra den Betragtning, at de indskrænkede Retten til at arbejde, svarede jeg dertil: Nej, jeg foreslaar ikke at indskrænke Retten til at arbejde, men jeg foreslaar at begrænse Adgangen til at misbruge andres Arbejdskraft, noget, der faktisk ofte finder Sted, og som er Grunden til, at man overhovedet er kommet ind paa denne Lovgivning. Nu skal jeg ikke gaa ind paa